

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
28.12.2020. - 31.12.2020.

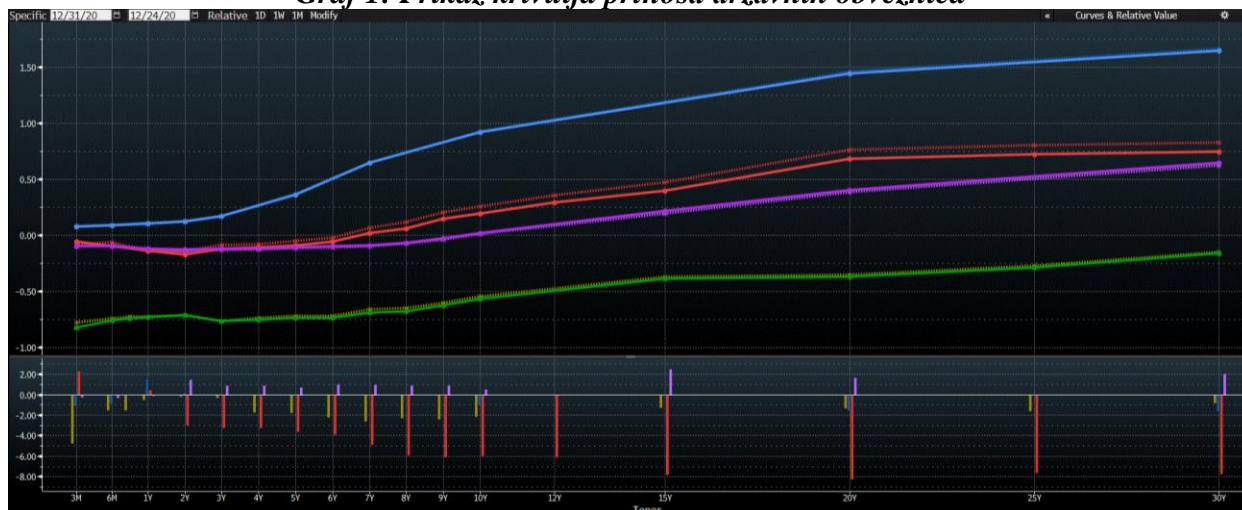
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	24.12.20	31.12.20	24.12.20	31.12.20	24.12.20	31.12.20	24.12.20	31.12.20
2 godine	-0,71	-0,70	0,12	0,12	-0,12	-0,16	-0,12	-0,12
5 godina	-0,72	-0,74	0,36	0,36	-0,05	-0,09	-0,12	-0,11
10 godina	-0,55	-0,57	0,92	0,91	0,26	0,20	0,02	0,02

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	24.12.20	31.12.20
3 mjeseca	-0,725	-0,757
6 mjeseci	-0,746	-0,762
1 godina	-0,707	-0,711

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica



Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 31.12.2020. godine (pune linije) i 24.12.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Zbog novogodišnjih praznika većina burzi u Europi, uključujući Njemačku, je 31. prosinca već bila zatvorena, dok se trgovina državnim obveznicama odvijala zaključno sa 30. prosincem. Generalno, tijekom proteklog tjedna tržišta su bila slabo aktivna. Na tjednoj razini prinosi sigurnijih obveznica srednjeg i dužeg roka dospijeca su smanjeni, pri čemu je pad prinosa njemačkih obveznica iznosio oko 2 bazna boda. Nešto veće smanjenje od 3-4 bazna boda zabilježeno je kod prinosa italijanskih obveznica.

Vlade EU su početkom proteklog tjedna poslale signal podrške finaliziranju dugo očekivanog dogovora s Kinom. U četvrtak je objavljena vijest da je dogovor postignut, a da je glavni cilj dodatno otvaranje kineskog tržišta za EU investitore. Ovaj dogovor bi, prema navodima EU zvaničnika, mogao stupiti na snagu početkom 2022. godine, dok su pregovori po istom započeti još 2013. godine.

Član UV ECB Rehn je izjavio da ECB veoma pažljivo prati razvoj deviznog tečaja, te će to nastaviti da čini u budućnosti. Dodao je da devizni tečaj utječe na izgleda ekonomskog rasta i inflacije, pa tako

predstavlja važan parametar pri ostvarivanju ciljane razine inflacije. Istodobno, predsjednik Deutsche Bundesbank Weidmann je upozorio da vlade eurozone koje su usljed pandemije prisiljene na povećanje javnog duga ne treba da očekuju da ECB zadrži kamatne stope niskim zauvijek. Weidmann je izjavio: „Nećemo uzimati u obzir troškove servisiranja duga ukoliko cjenovna stabilnost nalaže veće kamatne stope“. Parlament Italije je odobrio proračun za 2021. godinu u vrijednosti 38 milijardi EUR, što predstavlja uklanjanje posljednje prepreke za planove potrošnje ove vlade. Premijer Italije Conte je izjavio da Italija ne može da iskoristi sva kreditna sredstva dobijena od EU, jer postoje određena ograničenja, kao i da je potrebno biti vjerodostojan u smislu održive krive javnog duga.

Trgovinska asocijacija Njemačke (BGA) je objavila da je izvoz ove zemlje smanjen za najmanje 12% u ovoj godini, nakon što je potražnja iz SAD i Velike Britanije doživjela kolaps usljed pandemije. Istodobno, ova organizacija je navela da je Azija i dalje jedina „svijetla točka“ za najveću europsko gospodarstvo. Također je navedeno da je ekonomski utjecaj koji je pandemija koronavirusa ostavila u Portugaliji, ponovo probudila bolna sjećanja europske dužničke krize, i to tek što su ista počela da blijeđe.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora – Austrija	PROSINAC	-	53,5	51,7
2.	Maloprodaja – Nizozemska (G/G)	STUDENI	-	5,4%	9,0%
3.	Maloprodaja – Španjolska (G/G)	STUDENI	-4,0%	-4,3%	-3,0%
4.	Maloprodaja – Portugalija (G/G)	STUDENI	-	-5,1%	-0,4%
5.	Maloprodaja – Grčka (G/G)	LISTOPAD	-	4,4%	-4,1%
6.	Industrijska proizvodnja – Portugalija (G/G)	STUDENI	-	-3,6%	0,4%
7.	Stopa inflacije – Španjolska (prelim.)	PROSINAC	-0,7%	-0,6%	-0,8%

SAD

Protekli tjedan u SAD obilježen je neizvjesnostima oko usvajanja paketa fiskalne podrške. Lider većine u Senatu McConnell je blokirao pokušaj demokrata da se povećaju izravna plaćanja sa 600 USD na 2.000 USD, što je zakon koji je u nedjelju usvojen i zahtijevan od strane predsjednika Trumpa, a odobren od strane Donjeg doma Parlamenta u kojem većinu čine demokrate. Kasnije je McConnell predložio legislativu kojom se dozvoljavaju veća plaćanja u vezi s drugim mjerama, kojima se suprotstavljaju demokrate, uključujući ukidanje zaštite odgovornosti za online sadržaje za tehnološke kompanije, kao i uspostavljanje komisije za istraživanje prevara na izborima. Ovaj prijedlog koji je uputio McConnell je odbijen od strane Schumera, vodećeg demokrate u Senatu.

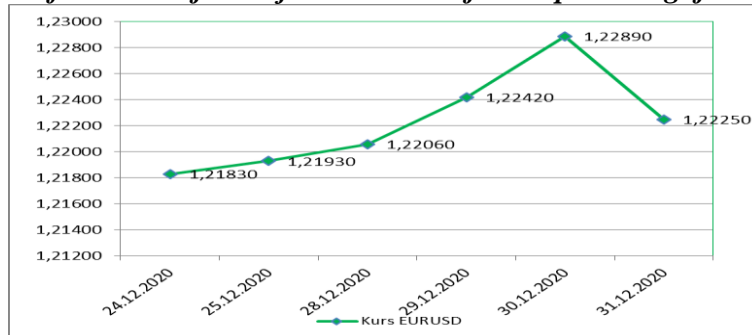
Ekonomisti s Bloomberg-a ističu da ekonomija SAD nazaduje kako se pandemija intenzivira. Prijave za nezaposlenost su i dalje visoke, povjerenje potrošača je smanjeno, a smanjena je i potrošnja kućanstva. Iako se ekonomija značajno oporavila nakon rekordnog usporenja početkom 2021. godine, i dalje postoje značajni negativni učinci poput toga da je oko 50% radnih mjesta obnovljeno, dok je oko 10 milijuna radnika i dalje bez zaposlenja.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Prerađivački sektor Fed iz Dalasa	PROSINAC	11,6	9,7	12,0
2.	Zalihe veleprodaje (M/M) P	STUDENI	0,6%	-0,1%	1,2%
3.	Kuće koje čekaju na prodaju (G/G)	STUDENI	21,0%	16,0%	19,7%
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	26. prosinca	835.000	787.000	806.000
5.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	19. prosinca	5.370.000	5.219.000	5.322.000
6.	Bloomberg povjerenje potrošača	27. prosinca	-	44,6	47,0

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,21830 na razinu od 1,2225.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna



VELIKA BRITANIJA

Protekli tjedan u Velikoj Britaniji je obilježen konačnim postizanjem sporazuma o post Brexit trgovini. Sporazum će početkom godine privremeno stupiti na snagu, ali će EU Parlament morati dati zvaničnu podršku sporazumu tijekom veljače ili ožujka.

Član EU Parlamenta i lider koordinacijske grupe unutar Parlamenta McAllister je istaknuo da će sporazum biti operativan od 1. siječnja, što znači sigurnost i jasnoću za kompanije i građane. Iz Instituta za istraživanje javnih politika je priopćeno da je sporazum koji je postignut u posljednjem momentu značajno slabiji nego što se očekivalo te može učiniti težim prevenciju da standardi tijekom vremena divergiraju, osobito u dijelu koji se odnosi na obveze i prava radnika kao i standarde okoliša za održavanje fer konkurencije između EU i Velike Britanije. Trgovinski sporazum o post Brexitu je jednoglasno prihvaćen od strane EU članica, čime je otvoren put za nove aranžmane koji će se aktivirati nakon 1. siječnja.

HM Revenue & Customs navodi da definicija slobodne trgovine koju je usvojio premijer Johnson kroz prihvaćeni sporazum sada zahtijeva od trgovaca da popunjavaju milijune carinskih deklaracija, za što se procjenjuje da će poslovanje koštati oko 7 milijardi GBP godišnje.

Prema novim anketama, premijer Johnson je na putu da izgubi svoju poziciju, dok niti jedna od dvije glavne partije u zemlji na narednim izborima vjerojatno neće osvojiti potpunu većinu. Rezultati ankete pokazuju da bi vladajuća Konzervativna partija mogla izgubiti 81 mjesto, čime bi izgubila većinu od 80 mjesta.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Nationwide cijene kuća (G/G) PROSINAC	6,4%	7,3%	6,5%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,89978 na razinu od 0,89555 dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,3560 na razinu od 1,3651.

JAPAN

Kreatori monetarne politike BoJ su bili podijeljeni oko toga koliko treba ići dalje u prilagođavanju programa poticaja, dok su neki pozvali na reviziju strategija kako bi se dostigla inflacija od 2%, navedeno je u zapisniku s posljednje sjednice BoJ koja je završena 18. prosinca. Fokus revizije će biti na prilagođavanju kupovine ETF-ova, kao i kontrole krive prinosa. Guverner BoJ Kuroda je rekao da preispitivanje politike neće dovesti do velikih promjena u kontroli krive prinosa, te da će umjesto toga fokus biti na finom prilagođavanju postojećeg okvira koji će se učiniti održivim. Pojedini članovi MPC BoJ su izjavili da bi BoJ mogla ETF kupovine učiniti fleksibilnijim, kako bi program bio održiv duže vremensko razdoblje, te pojačati kupovine ukoliko tržište postane volatilnije.

Vlada Japana je ipak odložila proglašenje izvanrednog stanja u Tokiju i tri susjedne regije, iako su lokalne vlasti vršile pritisak na ministra ekonomije Nishimura da to učini, kako bi se spriječilo širenje pandemije koja ne pokazuje znakove jenjavanja.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 48,23 USD (39,59 EUR).

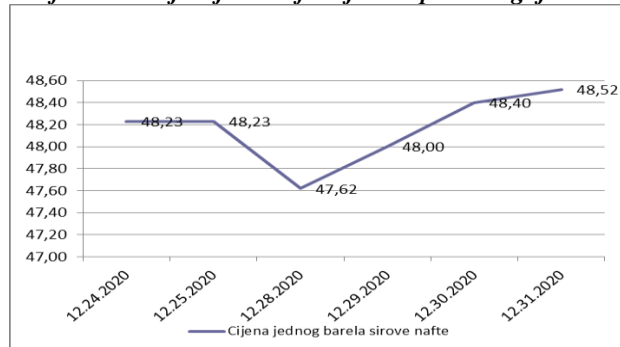
Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je imala tendenciju rasta, uglavnom pod utjecajem očekivanja da će doći do rasta tražnje te pod utjecajem očekivanja da će SAD odobriti veći program fiskalne podrške, kao i zbog usvajanja trgovinskog sporazuma o post Brexitu, čime se stabiliziraju odnosi EU i Velike Britanije. Sredinom tjedna objavljene su vijesti da su zalihe nafte u SAD smanjene, što je pojačalo optimizam vezano za pitanje rasta tražnje za ovim energentom u najvećoj svjetskoj ekonomiji, a što je posljedično utjecalo na rast cijene ovog energenta.

Cijena nafte na globalnoj razini je tijekom 2020. godine smanjena za oko 20% u odnosu na godinu ranije pod utjecajem pandemije Covid19, koja je ugrozila globalnu ekonomiju i smanjila tražnju za ovim energentom.

Promatrajuću turbulentnu i bolnu 2020. godinu, čini se da će OPEC i saveznici vjerojatno biti pod pritiscima oko daljih odluka o pitanju ponude nafte tijekom 2021. godine. Na vrhu ove liste vjerojatno će biti postupni rast cijene kako bi se poboljšalo stanje u proračunima ovih zemalja, izbjegavajući smanjenje ponude koje bi moglo poremetiti globalnu ekonomiju, uz povratak tržišnog udjela kako se tražnja postupno bude vraćala u normalu.

Na zatvaranju tržišta u četvrtak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 48,52 USD (39,69 EUR). Promatrano na tjednoj razini, cijena nafte je povećana za 0,29%, što je osmi uzastopni tjedni rast cijene ovog energenta.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna



Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.883,46 USD (1.544,71 EUR).

Tijekom proteklog tjedna cijena zlata je uglavnom imala tendenciju rasta. Početkom tjedna cijena je povećana pod utjecajem slabljenja dolara, ali i nakon što je lider većine u Senatu SAD McConnell blokirao ranije postignute dogovore o povećanju pomoći za kućanstva na 2.000 USD. U narednim danima cijena zlata je nastavila da raste uglavnom pod utjecajem slabijeg dolara, ali i zbog zabrinutosti oko ekonomskih troškova pandemije koja je utjecala na Vlade da pojačaju monetarne i fiskalne mjere podrške ekonomijama, a što je pojačalo tražnju za sigurnom aktivom poput zlata. Tijekom 2020. godine zlato je zabilježilo najveći godišnji rast u posljednjih deset godina pod utjecajem deprecijacije USD, najveće od travnja 2018. godine. U svakom slučaju, performanse zlata u narednoj godini će uglavnom ovisiti o tome da li će eventualni povratak ekonomije u normalu nadmašiti stalne stimulatívne politike koje se provode. Promatrajući očekivanja vezano za cijene zlata, postoji slab konsenzus među najvećim investitorima s Wall Streeta. Morgan Stanley očekuje da će zlato i ostali plemeniti metali biti pod pritiskom kako se financijsko tržište bude normaliziralo, dok će prinosi na dugoročne obveznice rasti. S druge strane, HSBC Holdings Plc očekuje da će cijena zlata i dalje rasti pod utjecajima produžene neizvjesnosti.

Na zatvaranju tržišta u četvrtak cijena jedne fine unce zlata iznosila je 1.894,36 USD (1.544,71 EUR). Promatrano na tjednoj razini cijena zlata je zabilježila tjedni rast od 0,81%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

